Ч. 163. Львів. Пятниця дня 23 липня (4 серпня) 1899. Річник III.

Передплата на »РУСЛАНА« виносить:

в Австриї:

на цілий рік . . . 12 р. ав.
на пів року . . . 6 р. ав.
на чверть року . . 3 р. ав.
на місяць . . . . 1 р. ав.

За границею:

на цілий рік . . 20 рублів або 40 франків
на пів року . . 10 рублів або 20 франків
Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

»Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Руслановых псальмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских сьвят о год. 6-ій пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция »Руслана« під ч. 5 **ул. Ліндого**. — Експедиция місцева в Аґенциї Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациї неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в »Надісланім« 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Перші роковини смерти кардинала-митрополита Сембратовича.

(+) Рік минув, як осиротіла львівска архіепархія, як не стало нашого Архипастиря, кардинала-митрополита Сильвестра Сембратовича. Не втихла злість москвофілів, якою палали проти покійного кардинала-митрополита, як не втихає злість диявола, котрий повстає против кожному і всему, що стає перепоною єго диявольским починам і змаганям. Однак нині всї щирі Русини, котрим лежить на серцї добро руско-католицкої Церкви і добро руского народу, навіть ті, що були хвилево заманені злостию і напастями москвофільских перевертнів на покійника, зрозуміли, чим був покійний кардинал-митрополит для руско-католицкої Церкви і для руского народу. І нічого в тім дивного, бо доперва по смерти, коли книга цїлого житя замкнена, можна як слїд оцїнити заслуги такого діяча, яким був пок. кардинал-митрополит. Богато з єго житя і діланя невідомо або маловідомо ширшим верствам руской суспільности; добрі дїла покійника в значній части не поставлені ще на видноцї, щоби перед цїлим сьвітом засьвідчили, що нї оден митрополит галицко-руский не вдїяв стілько добра для руско-католицкої Церкви і руского народу, як пок. Сильвестер Сембратович. Нїчого отже дивного, що нинї ще нераз можна стрітити ся з несправедливим осудом сеї незвичайної личности яко князя руско-католицкої Церкви і першого заступника руского народу перед Римским престолом і Короною.

Перші роковини смерти пок. кардинала-митрополита Сильвестра Сембратовича, які обходить не тільки осиротїла архіепархія львівска, але вся Галицка Русь, дають нам привід, висловити при сїй нагодї кілька гадок. Пок. кардинал-митрополит Сембратович є і остане безперечно історичною личностю, котра в церковнім і національно-культурнім розвитку руского народу заняла видатне становище. Поки ще остають сучасникам в живій тямцї єго дїла, єго погляди, висловлені при всяких нагодах, годило-б ся, щоби все те списати і подати до прилюдної відомости. З тих споминів, афоризмів, висловів збере ся материял, котрий колись буде основою для безсторонної житєписи покійника. Наша часопись радо дасть місце в своїх стовпцях споминам, що відносять ся до особи покійника.

Пок. кардинал-митрополит записав із заощадженого гроша значні жертви для руских бурс та інститутів, для руской шкільної молодїжи і установив екзекуторами свого завіщаня д-ра Е. Гладишовского, крил. Чапельского, д-ра Савчака і д-ра Федака. Звертаємо ся отже до згаданих екзекуторів, а передовсїм до Вп. д-ра Гладишовского, яко своякa пок. кардинала-митрополита і першого екзекутора, щоби приступили до як найскоршого переведеня в житє послїдної волї пок. кардинала-митрополита.

Всїм загально відомо, скілько труду і накладу вложив пок. кардинал-митрополит до заснованя Руского інституту для дївчат під зарядом С. С. Василиянок у Львові (при ул. Зибликевича), до здвигненя і украшеня церковцї при сїм інститутї, та що найгорячійшим єго бажанєм було побіч інституту утворенє руской школи видїлової і що в тій цїли лишив гарну реальність з городом при ул. Длуґоша ч. 17. Ще за житя, на три роки перед смертию, заходив ся кардинал-метрополит, щоби управильнити справи сего інститута і своєї фундациї, щоби уладити відносини иньших чинників (Народного Дому, оо. Василиян і Ординарияту) до сего інститута і в тій цїли покликав ширший комітет з львівских Русинів. З сего ширшого комітету вибрано тїснїйший, котрого предсїдателем був сам фундатор, кардинал-митрополит, заступником Впр. митрат А. Білецкий, секретарем о. сов. Е. Гузар. По смерти фундатора єдиним правним заступником комітету сего на зверх є Впр. О. митрат А. Білецкий. Справа привильного функціонованя інститута для дївчат є для всїх Русинів, котрим не є байдужним вихованє молодого женьского поколїня, вельми важною. Тимчасом від смерти кардинала-митрополита згаданий комітет не зібрав ся анї разу, хоч деякі члени звертали ся до Впр. о. Митрата і просили о скликанє. Справа фундациї пок. кардинала-митрополита і справа руского інститута для дївчат під зарядом СС. Василиянок обходять весь руский нарід і і не повинні бути для нїкого тайною. Тимто звертаємо ся передовсїм до Впр. О. митрата Білецкого з уклїнною просьбою, щоби як найскорше зволив скликати згаданий комітет, а також до членів комітету, щоби допильнували сеї справи, бо за се одвічати муть перед цїлим руским народом.

Наколи згадані в горі справи будуть переведені в житє, то здвигне ся тим самим нерукотворний памятник, котрий і будучим поколїням руским буде сьвідчити о горячім серцї, яке било в пок. кардиналї-митрополитї для руско-католицкої Церкви і руского народу.

5

Омелько Цуциня.

Оповіданє

Олександра Катренка.

(1897 р.).

(Далї).

Тим часом над кручею річки красної і давненько вже, зібрала ся й людяна вулиця цїєї половини Крейдянки. Швидко смеркати ся було тільки стало, як вона вже і почала стягувати ся туди зі всього сегобічнього села. Зараз дївчата і парубки, перемішавши ся, обсїли вздовж на далеко берег. Посїдали вони на самісїнькому краєчку єго і поспускавши ноги у кручу, сливе всї, попарували ся. Від берега, від них, геть і по тому бокові і по всему цему бокові села розлїтали ся, луною розлягали ся веселі пісьнї, звінкий регіт, гучна балачка, товсте голоченє, »го-го-го«, парубків, тоненькій, голосний писк дївочий. Саме у що найбільшу хвилину тієї веселої гульнї крейдяньскої молодїжі, ідучи дуже тихою ходою, ступня за ступнею, наче сонний з густої лїтної нічної темряви, похнюпивши ся, з схиленою думно головою на груди, виткнув ся, показав ся Омелько. У руках у його був дебеленький дрючок, а за спиною невеличкий оклуночок. Він несамохітно, а через те саме і млявою ходою наближив ся до тієї вуличної громади, якої поминути єму нїяким робом не можна було. Очаста вулиця митьтю запримітила, застежила.

— А гей! А гов! Дивіть ся — бо, от то Цуциня йде! — Загув один з парубків молодецьким басом, нівроку єму, як з бочки.

— А де? де саме, кажеш? Туж мить розлягли ся питаня богацьких голосів і хлопячих і дївочих.

— А й справдї він! Так і єсть, що Омелько Цупиня! Пан Омелько Цуциня своєю власною парсоною прохожують ся! Ха ха-ха...

— Гляди чи не сюди, чи не до нас чортяка єго несе?!

— Але! нї, увірвало ся тепер єго, не пустимо, не підпустимо!

— А гей, Омелько! Цуциня погане! Як що, в тебе собача думка сюди, до нас, на вилуцю, то поверни ся краще! І близько не підходь, не не підступай, бо бити му!

— Еге, вбємо, як собаку вбємо! Геть!

— Підлизнику паньский! Голосно пискнула якась і дївчина навіть.

— А гляньте-бо! Подивіть ся! Він з костуром і з торбинкою! У дорогу, мов, зібрав ся!

— У яку там дорогу? Куди? Це він добре надумав ся по під віконню ходити. Звичайно, робити як слїд не звик, не вміє, більше панувати вони призвичаїли ся, а з пануванєм то кудиж єго їм посунути ся? Сказано-ж, що від панування до старцювання одна дорога тільки й є.

— Ха-ха-ха! Аж розглягла ся вся вулиця.

— А й справдї так, а я і не догадав ся!

— Гей! Омелько! Чуєш? Цуциня! Як що до панича мандруєш, то перекажи єму, що Наталка Юрківна не сегодня — завтра паничeнька собі приведе. Ото-ж нехай на хрестини прибуває, а то як же та відбувати їх без батька?

— Хі-хі-хі! Запискотїли дївчата всієї вулицї.

— Ну, щастє своє, ідоле, що тїкаєш, а то ми-б тобі дали-б! Згадував би нас до віку, до суду!

Омелько впродовж цїх ласкавих обертаннїв до його ледви не тюпцем вже, сїлкуючи ся яко мога швидче проминув вулицю і вже геть йшов далеко, далеко від неї, але привітання ті єму на дорогу ще цїлком до єго чутки доходили. Вони примушували єго ледви не бігти, аби тільки утекти від них. А що то на души у єго там дїяло ся?! Він лютував, як звір дикий. Він подавав би, порозривав би усїх тих, там голосуючих до його, як би тільки булаб у його сила до того, хоч яка-б небудь міць. Він мовчки проклинав їх, як тільки міг, як тільки умів.

— Хами! Мазепи прокляті! Аж вирвало ся силькома у його з середини наружу і він, аж зубами скрегочучи, прибормотів цю лайку собі під ніс.

Під однїєю хатою, найблизчою від вулицї, на призьбі сидїли собі двоє пристаркуватих господарів сусїдів, балакаючи. Звичайно розмова їхня була хлїборобська і видно не вссела, бо очевидячки ті їхнї думки, якими вони зараз подїляли ся межи собою, не давали їм спати, відганяли від них сон і примусили їх оце зійти ся і сидїти. І той і другий тільки те і робили, що

З політичного поля.

Чим більше зближає ся речинець скликаня ради державної тим більше дають ся в австрийскій прасї чути голоси і питаня: Щож буде далї! Надїя, щоби кабінет ґр. Туна міг в Австриї запровадити спокій чим раз меньша, за тоє правительственна праса накликує чим раз голоснїйше до згоди. Тепер доперва, коли уми найбільше розгоріли з причини господарки §. 14 правительственна праса накликує до згоди. Чи не за пізно? Ми бачили що вічна борба партий була лиш водою на млин радикальних партий, що правительство стоячи з заложеними руками змарнувало ту більшість, ту правицю, котра при иньших відносинах могла була вийти на користь австрийских народів. Правительство своєю полїтикою загородило собі лиш дорогу до порозуміня з елементами умірковавими, що належать до нїмецкої опозициї. Правительство своєю полїтикою кинуло сї будь що будь умірковані елементи в обнятя Вольфів та Шенерерів і тим способом спровадило Австрию над беріг пропасти. Запізно отже здає ся отямило ся правительство і за пізно по нефортунній своїй господарцї накликує до згоди.

Господарка правительства на основі §. 14 занадто розбурхала і подразнила уми — щоби они від разу могли приступати до згоди. Ми цїкаві знати, з яким лицем стане ґр. Тун перед парляментом. Чи не лїпше було би щоби він по так славній господарцї уступив місця кому иньшому. Чейже-ж не може мати тепер надії, що буде міг запровадити який такий спокій в Австриї.

Hlas Naroda звичайно поважний і умірковавий орґан староческої партиї застанавляє ся над зміною реґуляміну ради державної. Є то дуже цїкаве, каже згадана часопись, чи господарувати далї на основі § 14, чи за одним замахом впровадити до конституциї такі зміни, щоби обструкцию раз на завсїгди зробити неможливою. Орґан сей вправдї знає, що без крику сего не дало би ся зробити, бо зміна конституциї мусїла би бути перепроваджена в парляментї, але все таки за одним замахом можна всьо зробити. От до чого добалакав ся поважний орґан і умірковаиі Старочехи. По просту дораджують мінїстрам зробити державний атентат. Се нїчо иньшого як намова до зломаия присяги, що єї мінїстри зложили в руки цїсаря прирікаючи хоронити закони і права. Мінїстри суть на тоє, щоби стерегли прав а не ломали їх — чи сього Старочехи не знають? Чи не знають, що за щось подібного йде ся до Іваної хати?

Постановлений з'їзд царя з нїмецким цїсарем, попередить з'їзд мінїстрів. Іменно дня 6 або 7 сего місяця поверне ґр. Ґолуховский з Франциї до Відня, звідси поїде де цїсаря до Ішлю, і в тім самім часї має наступити баченє ся єго з кн. Гогенльоге, що перебуває тепер в Aussee недалеко Ішлю. Ґр. Ґолуховский перебуваючи в Парижи, мав представити ся Любетови і бачити ся з п. Delcasse. Сей однак найсамперед виїхав був до своєї хорої жінки а тепер виїзджає до Петербурга, щоби зложити візиту ґр. Муравєму. Чи Delcasse умисно ухиляє ся від того, щоби бачити ся з ґр. Ґолуховским, чи цїль подорожи єго до Петербурга так дуже важна — сего напевно не знати — в кождому разї відносини між Австриєю а Франциєю є як найлїпші. Дотепер не мали ми на годи чути ще, щоби який чинний француский мінїстер їздив до Петербурга, що отже Delcasse їде, то мусить бути якась дуже важна справа. Але яка? як раз се власне трудно знати.

На всякий случай чим раз більшої ваги набирає з'їзд ґр. Ґолуховского з кн. Гогенльоге в Aussee і пізнїйший з'їзд царя з нїмецким цїсарем.

Новинки.

— **Всїх П. Т. предплатників просимо вирівнати залеглости, аби адмінїстрация не була примушена здержати дальшу висилку нашої часописи.**

— **За упокій душі бл. п. кардинала-митрополита Сембратовича** відбуде ся в пятницю 4-го с. м. яко в роковини смерти поминальне богослуженє о год. 8. рано в архикат. храмі св. Юра, а дня 8-го яко в день похорону в церкві св. Петра і Павла також о 8. год. рано.

— **Сконсолїдована етика.** Дня 28. липня с. р. мала відбути ся в львівскім ц. к. судї повітовім розправа против господина Ільчишина, котрого п. Лаврівский оскаржив о переступство з §. 496 з. к. Розправу відрочено, бо п. Л. підніс жалобу, що судове візванє не було написане по руски. Ми не дивуємо ся що господин І. не підніс сеї неформальности, бож він називає руску мову »хахлацкою«, но дивно, що сего не зробив єго заступник др. Кость Левицкий. От до чого довела консолїдация! На папері кричить ся, щоб стояти за права рускої мови, а в практицї самому о се не дбає ся.

— **Стипендию ім. Шевченка** в сумі 100 зл., призначену для лїтератів і малярів надало Тов. »Просьвіта« маляреви Трушови. Видїл краєвий повідомив заряд товариства, що субвенция буде виплачена аж з кінцем року. Просьби знова о субвенцию для вандруючих учителїв господарства сойм не увзгляднив.

— **З Болехова.** Сьвято заложеня угольного каменя під будову нової церкви в Болехові, відбуло ся 1. серпня. На чолї комітету занимаючого ся будовою церкви стоїть о. Іван Озаркевич. Будова потреває кілька лїт.

— **З Перемишля.** Розправа Адольфа Аморта, обжалованого о крадїж 75.000 зр. на шкоду каси ощадности в Перемишли, відбуде ся на місци перед судом присяжних дня 5. вересня. До розправи покликано 19 сьвідків, між ними бурмістра, кількох адвокатів, директорів каси, та кілька приватних осіб.

— **В справі друків шкільних** пишуть нам: Вп. п. Редактор! Розходить ся менї о рускі друки для заложеня нових метрик шкільних по мисли розпорядженя Ради шкільної краєвої. Я писав, що від одного знакомого довідав ся, будьто Просьвіта видала рукі друки і оголосила се в »Дїлї« там справедливо закинув панам з Просьвіти, чому помістили лиш в Дїлї а в других руских часописях нї! Може по такій дописи були би помістили оголошене і в других часописях пр в Руслані і я, або єще де-хто, булибисьмо покористались тим і спровадили собі друки рускі. А так незнати, що робити. Передовсїм не маю певности, чи справдї Просьвіта видала друки рускі, так хиба лїпше виходять ті, що тримають Дїло а нам прийде хиба ужити польских друків, о котрі Рада шкільна постаралась.

— **Страшна пригода** лучила ся недавно в Грізнім на Кавказї. В білий день на улици замордовано вірменьского сьвященника, коли йшов до хорого з св. Дарами. Власне йшов він ринком, коли нараз вискочив якийсь чоловік і встромив ніж в самий живіт. В десять мінут пізнїйше сьвященик скінчив житє. Причиною було се, що сьвященик нераз напоминав єго і ганьбив за неморальне житє. Се обурювало єго до того степеня, що задумав позбути ся зненавидженого сьвященика. Нещасливий лишив осьмеро дрібних дїтий.

— **Непостійна натура.** Знаний в Крокові кс. Стасіньский, котрого суспендовано, бувший співробітник збанкротованого краківского дневника Kurjer polski, утїк був в товаристві молодої красної дївчини до Нїмеччини, там перейшов на протестантизм і мав стати пастором. Довший час ве було про него вістки, аж тепер донїс нїмецкий дневник Beobachter виходячий в Бразилії, деякі блисші вістки про сего екс-ксьондза. Стасіньский —пише той дневник —приняв був протестантизм в Берлинї, а звідти яко пастор-місіонар прибув до Бразилії. Тут перебував якийсь час в Паранї, а відтак удав ся до Rio Grande de Sul, де з початку був пастором, а опісля перейшовши на вільномулярство став адвокатом.

— **Великі несподїванки** проготовляє комітет париской вистави, що відбуде ся на другий рік. Там будує ся так звана »палата мілїонів«. Над головною фасадою буде стояти мармурова статуя представляюча »фортуну« в видї красної женщини в товаристві льва і иньших алеґоричних фіґур, представляючих штуку, науку, промисл і рільництво. На то всьо зливає »фортуна« свої дари. В палатї знова буде знаходити ся поглядова история золота, срібла і гроші ріжних країв і часів. Ту збирачі старих гроший знайдуть рідкі окази. Найстарший оказ гроша пришле до »палати мілїонів« британске музеум — є се гріш з VII. в. перед Христом. Є то кавалок бурштину, що важить 14 ґрамів. В загалї в »палатї мілїонів« знайде ся всьо, що має стичність з грішми. Будївничим палати є пан Ґунєвич.

— **Забезпеченє уроди** В Сан Франціско є товариство для убезпеченя жіночої уроди. Кожда з женщин може свою красу забезпечити на довільну суму гроший, мусить однак заплатити відповідну таксу. Товариство убезпечає женщини від лїт 15 30 і обовязує ся виплатити певну суму в разї, єсли забезпечена стратить свою уроду з причини слабости, або єсли узнасть ся сама за »бридку«. Ся останна причина здає ся трафить ся дуже рідко.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних** у Львові оповіщує. З днем 20. липня с. р. отворено на вускошляховій зелїзници Ґстадт-Иббсіц помежи стациєю Ґстадт, а перестанком Єдерлеґен новий перестанок Стейнміль для руху особового па-

---

ледві не після кождого слова, швидче процїженого скрізь зуби, ніж промовленого, важко зітхали, крутили головами, а іноді, то нервово зіпхнувши шапку з заду на перед, або й з переду назад, чухали або потилицю, або лоба. На погляд кождого, то чомусь важко мабуть було у обох їх на души, скребло там у них щось. Коли от той випадок з мандруючим Омельком, і галасуючою до його вулицею розважив троха і їх і направив їх бесїду від землї, хлїба, цїни на його, та податків, зовсїм на иньче, зовсїм у другий бік.

— А справдї, чи не подало ся оце наше Цуциня прямісїнько аж у Харків до панича? Панич же, кажуть, давненько вже туди поїхав.

— А що-ж, куме? Хиба єму що, Цуцинятови? І подасть ся він. У Харкові, кажуть, людям краще живеть ся, ніж тут у нас. Там, кажуть, і робити, заробляти легше і смачнїйший по всяк час шматок із'їси.

— Еге! Може воно й так! Може! Але, куме яким людям? Певно, що не таким, як ми.

— Чому не таким? А яким же? Хиба, куме, не всї люди на сьвітї однакові?

— Та воно то так, куме, що й казати, з однієї глини всї зроблені, алеж і там треба уміти що небудь робити. А що з нас, хоч би і з вас, куме, вибачайте, і з мене? Щоб ми там робили з вами? Орати та сїяти, однаково і молотити там не треба. Там робота зовсїм иньча, або паньска, або біля панів, не задля нас вона, бо ми до того не призвичаєні.

— А хиба важко призвичаїти ся, чищо? Хиба, куме, сьвяті горшки лїплють? Га?

— Нї, куме, ти поміркуй глибше, та тодї вже і поклади собі та і скажи менї, чи правда моя, чи нї? Воно вже, як подивлю ся я, Богом так робить ся: Він почав нас подїляти. Глянь, як воно впада: нам села, а панам міста. Жили, жили межи нами пани, та від разу, як вихром, он як він нас їх поперло. Скільки їх вже за послїдні часи, за нашу з вами, куме памятку, з їх маєтків сїлкома повигонено? Сила! І всї-ж вони подали ся відсїля більш нїкуди, як по містах тих, до Харкову, то що. Всїм їм треба-ж там щось і робити, щоб було чого їсти і пити, питати ся чим. От, тепер з нашого брата і посунь ся хто туди, хоч би і до Харкову, то певно на мій погляд за панами вже не буде тобі там місця. Чи так кажу?

— Та воно то так. Воно, як що погадаєш туди-сюди, то буцїм то і ваша правда, куме.

— Ото-ж то й то! І замовкли вони на який там час, про щось мовчки гадаючи та сопучи.

— Оце, куме, озвав ся знов один з них, упав менї на думку наш Охрім з дочкою своєю з Наталкою.

— А що хиба?

— Та хиба-ж ви не чули? Все-ж село знає, що дївка вже на послїдних днях... От то, погадаю, батькови та матері, хоч би не дай Боже довело ся таке і на мене, радість нїчого сказати! Ех! Накоїв панич! Не помалу накоїв, та і був такий, та й нема, шукай тепер вітра у полї!

— А! Про це я знаю. Наша дочка, то давно вже про те росказувала, що Наталка Юрківна тес, покриєть ся ось-ось. Але, куме, Охрімови, зовсїм на мій погляд не горе. Такого горя подай Боже кождому, хоч би і менї.

— Як то так?!

— А так. Всїм сьвідомо, що не через кого-ж, як не через дочку Охрім і починив ся добре, та ще й добре. Хиба він таким був, як тепер? Що він у себе мав? Нїчого-ж. А зараз? Зараз у єго всьо є. Тепер куди хоч єго поверни, то він як є у всему, со всїх боків господар. Коли-ж панич було єму і сїнокосу і земеньки і скотинка було пасеть ся і зімуєть ся у панській череді за спасибі, та було такого мабуть, що і грошенята ще, дивись, перепадали. А зимою, це вже я певно знаю, то було і пшоно, і борошно, і сало і все-ж, все-ж було з двору до Охріма йде. Пара биків у його тепер добрих, що й казати, коровка є, теличка й овечата, а все через панича. Що і казати! Кождому подай Господь такого. Правду сказати, куме, то й я не від того-б. Еге! Охрім каже, що він і биків, і теличку, і корову і овечат мов би купив у пана. Купив! А за які гроші попитати-б? Де він їх взяв? Мабуть купив! Все через панича.

кункового і для посилок товарових в цїлих возах.

Австрийско-Лїндай-предаруляньский союз зелїзничий. Ввійде в житє IV-тий додаток до II-гої части тариф, до сшитки 1-ої і 2-гої, важних від 1. марта 1896, котрий зачне обовязувати від 1-ого серпня 1899. — О скілько на підставі тих додатків наступить підвисшенє тариф, або знесенє до тепер обовязуючих цїн перевозових без заступленя тихже новими цїнами, будуть обовязувати дотеперішні цїни перевозові аж до 15-го вересня 1899 включно.

Північно-нїмецкий рух товаровий з Галичиною і Буковиною: Тар. часть II., зшитка 2, з 1. сїчня 1898. З днем 1. серпня 1899 входить в житє додаток IV.

— **Дрібні вісти**. В Відни застрілив ся властитель кавярнї Ялькоци. — В понедїлок арештовано у Львові каменочного сторожа Якова Л. за тоє, що відобравши від одного з льокаторів гроші за мешканє не віддав їх господареви але програв в фербля. — Др. Савчак виїхав на 6 тижневий урльоп — місце єго заступає др. Яклиньский. — В селї Шихонсі під Харковом спалив ся млин Спрінґера з моторами і паровою машиною. Огонь підложено. — Цїсар зізволив на вираженє проф. черновецкого унїверзитету Врублеви найвисшого задоволеня при перенесеню єго на пенсию. — Встеклий пес покусав вчера при ул. Краківскій кількох псів а пізнїйше селяняна Горощака. Сей однак побіг за псом і убив єго на місци, а пізнїйше пішов на ратункову стацию, де му рану випалено.

ВІСТИ ЕКОНОМІЧНІ і СТАТИСТИЧНІ.

Замкненє рахунків »Краєвого Союза Кредитового«, стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, за місяць липень 1899 року:

Стан довжний:

1. Удїли членьскі	16.745	кор.	— сот.
2 Фонд резервовий	479	„	60 „
3 Вкладки щадничі	119.559	„	26 „
4. Сальдо побраних відсотків	2.314	„	71 „
Сума	139.097	кор.	57 сот.

Стан чинний:

1. Удїлені позички:				
а) інституциям	кор. 22.700			
б) на векслї } привр.	34.272			
в) на скрипти } привр.	31.350			
разом		88.322	кор.	— сот.
2. Готівка в касї з 1. липня 1899		79	„	42 „
3. Папері фонду резервового		397	„	04 „
4. Льокациї		48.679	„	37 „
5. Сальдо коштів адміністрациї		567	„	06 „
6. Кошти заснованя		1.053	„	68 „
Сума		139.098	кор.	57 сот.

Членів прибуло 8, оставало проте з кінцем липня 1899 р. 238 членів з 346 декларованими удїлами в сумі 17.300 кор.

Стопа процентова від вкладок $4^1/_2$%, від позичок удїлюваних з провізиєю на кошта адміністрациї $5^1/_2$% до 7%.

Кость Паньковский.

Телеґрами.

Відень, 9. серпня. Президент мінїстрів ґр. Тун виїхав на цїсарский двір до Ішлю.

Відень, 3. серпня. На численних зборах »Товариства социяльно-полїтичного« ухвалено резолюцию з протестом против застосованя §. 14. до угоди з Уграми і підвисшеня податку від цукру. Комісар не допустив до голосованя над сею резолюцию.

Відень, 3. серпня. Polit. Corresp. дістала з Білгороду ще такі вісти в справі заговору на Міляна. З 26 осіб увязнених з причини підозріня о участь в заговорі на Міляна увільнено вже пять. Можна надїяти ся, що ще кілька увільнять так, що перед судом стане може з 18 осіб. З проводирів радикальної партиї, котрі були рівночасно членами центрального комітету будуть обжаловані лише Пашіц, Тавшановіц, Веснїц і Становєвич — иньших проводирів полишено на вільній стопі.

Відень, 3. серпня. Мінїстер війни Кріґгаммер удав ся на 5-тижневий урльоп до Горішної Австриї. Заступає єго секцийний шеф Франц Шенайх.

Прага, 3. серпня. Збори молодоческих мужів довіря відложені на вересень.

Берно (моравске), 3. серпня. Lidove Noviny доносять з Відня, що ґр. Тун має в серпни предложити цїсареви до потвердженя не лиш віденьску виборчу реформу але закон о обовязуючій мові при ческих автономічних урядах.

Петербург, 3. серпня. Правительство призначило 11.000.000 рублїв на будову пристани Артур.

Малий фейлєтон.

З теки самоубийця.

Психольоґічний образок.

(Далї.)

(Вечер).

На мене, любко ти, забудь!
Тебе-ж я не забуду...
Або згадай коли-небудь,
І я щасливий буду.
Хоч раз на рік в померших дни
Мене бодай згадай;
Тихим словом спомяни, —
Потім хоч забувай.
Зітхни хоч раз, коли »воскрес«
По сьвітї залуна' —
Згадай ще раз і погадай:
Єго вже тут нема'.
Забудь мене, забудь, забудь!
Тебе-ж я не забуду...
Або згадай коли-небудь, —
І я щасливий буду.

24. марта.

Я зовсїм а зовсїм утомлений. О Боже! що то з сего буде! Яка моя будучність? Але що менї будучність? Вона в мене погана, померкла. Кождий жиє, а я!...

Щаслив, в кого сия' зірниця,
Щаслив, в кого надїя є,
І той щаслив, в кого криниця
Відрадних сльоз, — щаслив жиє!
З кого-ж недоля насьміє ся,
В кого у серци біль пече,
Хто так з думками бє ся... бє ся,
Сей лиш в могилї мир найде!
Гадюка люта грудь стискає
І з серця теплу кров спива';
А біль нутро аж розпирає...
Нещасний в муках він кона'.
Хотїв би плакать — сльоз не має,
І небо й пекло — всьо клене.
Кінця-спасеня виглядає, —
З землї прийшов, у землю йде!
І всї покинуть, всїм докучить,
І рідний брат ся насьміє.
Себе і всїх нудьгою мучить,
Бо стратив всьо, чим сьвіт живе!
І так му тяжко в хорій груди,
І так пече і так болить!
І кличе: доки сего буде!?
А гнїв у серци так кипить!
І рад би серце показати
І розірвати грудь свою
І нелюдам-братам вказати
Чому не мож інак. чому...

. . . . . .

І тут ридають й там сумують
І сей помер, а сей вже, вже...
Один лиш він, один нудьгує,
На глум караєсь, та живе!...

26. марта

Я знова виїхав. Не можу дивити ся на єї байдужне щастє; завись в менї росте; готов що непутнього вчинити...

А тут я щаслив.

Сьвята країно, фантазий краю,
Мрій, снів колиско, — витай! витай!
Сердечно, щиро тебе витаю...
Невдячне місто, тепер пращай!
В души так легко, так любо, мило, —
Немов в сьвятиню я тут ступив.
І я щасливий: туга лишилась
Небачна в містї; і я щаслив!

27. марта.

Гадав, що втихомирю ненаситну журу тут, серед сїльскої тишини. Де там...

Коб' ти знала, як страдаю,
Як я мучусь в чужинї...
Вже лиш смерти я благаю,
Щоб скінчити. Нї, тай нї!
Морем горе розляло ся,
Так вже мучить, так вялить!
Пеклом серце зайняло ся:
Тріскає, пече, кипить.
Одну каплю з моря того,
Щоб згасити пекла жар!
Одно слово з листу твого
Доконалоб' чудо-чар...
Одну іскру з пекла того
Висушити моря глиб!
Одно слово з листу твого
Доконалоб' сього в миг...
Як би знала ти страданя
В серцю моїм і в души
То відчулаб' ті благаня:
Написалаб' слові дві.

28. марта.

Нї, годї далї тут жити, далеко від неї. Хоч її голос почути, хоч з далека побачити, а то збожеволїю! Тут так сумно...

Буря стогне, вихор виє;
Метелиця: снїг паде.
Сумно, тужно — серце ниє:
Давнє лихо знов встає.
Нї, мабуть я не сховаюсь
Від гадюки... Най жере!
Вже не довго, вже кінчаю,
Вже не дбаю, — най жере...
Я колись плекав надії...
Та тепер у ігри мрій,
До могили я надії
Поховав! Нї, стій, ох стій!...
Най остане хоч каплина
В серци крови; полечу
Й му ридати як дитина, —
Може чей єї вмолю...

29. марта.

Ох, ті хвилї грози й муки!
Сум який, яка туга!
Як звенять страшнії звуки:
Не твоя вже, не твоя!
Не для тебе чорні очи,
Не для тебе їй уста;
Не для тебе райскі ночи...
Не твоя, нї — не твоя!
Дармо ждати: нї просити
Не поможе, нї грізьба.
Тобі вільно тільки мріти, —
А вона вже — не твоя!

(Далї буде).

— Та може і купив, але гроший панич у батька вкрав, та єму й дав.

— Ото-ж то й є! Зросуміли ви тепер, куме, бачу і сами. Ото-ж то й то! А що дочка єго кажете, теє, то те нїчого. Зовсїм нїчого. Адже-ж моя Христя казала-ж оце недавнечко, як що звичайно не бреше, що буцїм Петро Довгопілий, парубок же хоч куди, самі-ж знаєте...

— Та знаю.

— Я-б свою Христю ось як, з руками-б за єго віддав! Хвалить ся всїм виразно й отверто, що в осени по Наталку сватів він слати ме. Он бач! Он що! Он що вам! Он що воно, що у Охріма є і те, і се, а все через дочку. А у дочки у скринї є де чого богацько заробленого. Ось через віщо і парубок такий на неї квапить ся, дарма, що вона з дитиною буде. А у нас і чесні буцїм дочки до якого часу, та і дожидай ся, що-б хто її посватав, та ще який, гляди, і трапить ся, що нї в тебе нїчого, а нї в його нїчого. Е! те все дурниця, що честь там якась! Не той тепер час настав, щоб чесність дорога була. Було колись, кажуть, та минуло. Ось вам, куме, і вдруге ще, хоч і Гапку взяти.

— Яку це?

— Та от ту саму, що у неї була дочка Марійка, а вона була. продала єї Абрамцї. Адже зазнавали Абрамку? Синові старого жида, який держав караван у пана.

— Та знаю.

— Ну, що-ж і продала. Сама, кажуть, набила ся. Сто рублїв, кажуть, Абрамка їй дав. Еге! А потім Гапка не одному, та і мінї казала, хвалила ся: »А що, каже було, що я, каже, поганого зродило? Хиба те, що у підсусїдках пробувала вік, гірко вдовуючи, а зараз ось собі власну крейдянку придбала, дочку заміж віддала, як слїд свадьбу по людському відіграла і зятеві чистенькими 25 рублїв у придане дала, а на решті ще і менї яка десятка залишила ся«. От тобі і Гапка! Он як куме! Що й казати! Тепер таке настало і межи нашим братом на сьвітї, що тяжко та й годї! Хиба тепер вдержеш дївчину? Тааак вбережш! На кайдан єї припни і то не вдержеш! Пускаючиж по паденій, то так і покладай собі на пропаще. Коли не панич який, то прикащик, коли не прикащик, то і з своїх парубків хто росбечений, дивлячи ся на тих попереднїх, й удеруть тобі. Аби тільки гладка була! Ось я хоч і про свою дївчину, то-б то Христю, скажу: буцїм то, а хто єго знає, яка з неї вийде, чи чесна, чи нї, та ще і задарма, за нїчого, за тьфу! Хиба-ж не досадно? Скажіть, куме, не досадно хиба, не боляче?

— Та це так, що так, то так! Воно правда ваша, куме! Виходе, що Охрім, то розумнїйшим від нас з вами буде.

— От то-ж то й є, куме!

(Далї буде).

Розклад поїздів зелїзничих обовязуючий від І-го мая 1899.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-европейского).

Поїзд посп.	Поїзд особ.	до Львова — приходить о годині	
	6·10	з Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	
	6·50	з Брухович, від 7. мая до 10. вер. включно	
	7·10	з Зимної-води » » »	
	7·40	з Янова	
	7·55	з Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия	
	7·44	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	
	8·05	» » на дв. головний	
	8·15	з Сокаля, Рави рускої	
1·30	9·00	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.	
	11·15	з Ярослава і Любачова	
1·50	11·55	з Іцкан, Черніців і Станиславова	
	1·01	з Янова	
	1·40	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного тільки від 7. вер. до 15. пад. включно	
2·20	5·15	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.	
2·35	5·40	» » » на дв. голов.	
	5·55	з Сокаля, Белзця і Любачова	
Ніч			
8·45	6·10	з Кракова (Відня) Самбора, Хирова	
	6·20	з Іцкан, Сучави	
		з Янова від 1. до 31. мая і від 16. до 30. вересня щоденно, а від 1. червня до	
	7·58	15. вересня тільки в неділї і сьвята	
	8·15	з Брухович від 7. мая до 30. червня і від 16. серпня до 10. вересня вкл. щоденно	
	8·14	з Брухович від 1. липня до 15. вересня щод.	
	9·21	з Янова тільки від 1. черв. до 15. вер. вкл.	
	9·55	з Кракова (Відня, Берлина), Сянока, Пешту	
12·30	10·10	з Чернівців, Іцкан (Букарешту), Сучави	
	10·08	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	
	10·25	» » » на дв. голов.	
	10·30	з Лавочного (Пешту) Хирова	
	12·10	зі Сколього, Калуша	
	3·05	з Підволочиск на дворець Підзамче	
	3·30	» на дворець головний	
2·16	6·00	з Кракова (Відня), Самбора, Сянока	

Поїзд посп.	Поїзд особ.	зі Львова — відходить о годині	
	6·20	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
1·55	6·15	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
2·08	6·30	» » » дв. Підзамче	
2·45	6·30	до Іцкан (Галацу, Ясс, Букарешту) Сучави	
8·30	8·45	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа	
	9·10	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 12. вер.)	
	9·25	до Янова	
	9·35	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.	
	9·53	» » » дв. гол.	
	10·10	до Белзця, Рави рускої, Сокаля і Любачова	
	12·50	до Янова від 1. липня до 15. вересня вкл. тільки в неділї і сьвята	
	2·15	до Брухович тільки від 1. липня до 10. вересня включно в неділї і сьвята	
	9·45	до Іцкан (Ясс, Букарешту)	
2·55	—	до Кракова (Відня) Хабівки ч. Ряшів	
	3·05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.	
	3·15	до Янова від 1. мая до 30. вересня вкл.	
	3·20	до Зимної води тільки від 7. мая до 10. вер.	
	3·26	до Брухович » » » »	
	5·25	до Ярослава	
Ніч			
	6·21	до Іцкан, Радовець, Кімполюнґа, Сучави	
12·50	6·40	до Кракова (Відня) від 1. черв. до 15. вер.	
	6·50	до Янова від 1. чер. до 15. вер. т. в дні б.	
	7·00	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша	
	7·10	до Сокаля і Рави рускої	
	7·20	до Тернополя дворець головний	
	7·42	» дворець Підзамче	
	7·47	до Янова від 1. жовтня до 30. мая 1900	
	8·35	» » » 1. до 31. мая і 16. до 30. ж. щод.	
	9·10	» » » 1. чер. до 30. жов. в нед. і сьв.	
2·36	10·40	до Іцкан (Ясс, Галацу), Сучави	
	10·50	до Кракова (Відня, Варшави), Сянока	
	11·10	до Підволочиск, Бродів дв. головний	
	11·32	» » дв. Підзамче	
	4·10	до Кракова (Відня, Берлина)	
	5.50	до Брухович від 7. мая до 10. вересня	

ЗАМІТКА: Пора нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 мінут рано.
Час середно-европейский різнить ся від часу львівского о 36 мінут, а іменно 12 год. часу середно-европейского = 12 год. 36 мін. часу львівского. — Бюро інформацийне ц. к. зелїзниць держ. (Львів, ул. Красїцких ч. 5) удїляє пояснень в справах зелїзничих, продає білети всякого рода і розклади їзди.

Контора виміни

ц. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсї деннім не числячи ніякої провізиї.

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНЄСТЕРЪ"

перше і одиноке руске Товариство асекурацийне, **припоручене** Всч. Духовеньству і всїм вірним Впреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариятам** всїх **трех** епархій, обезпечає будинки, урядженє домашне, скот, господарскі знаряди, збіже в зернї і соломі, сїно в стогах і будинках **против шкід огневих.**

Стан фондів ґваранцийних з днем 31-го грудня 1898 виносить:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва специяльна	842 „ 40 „	

Тарифи »Днєстра« дуже умірковані, услівя обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1898 року виносили виплачені **шкоди** 527.790 зр. 67 кр. **Поліси »Днєстра«** приймає **Банк краєвий** при **пожичках** гіпотечних.

На житє можна обезпечатись **через »Днєстеръ« в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає найкористнїйші услівя, представляє своїми фондами найбільшу ґваранцию і видає поліси і квіти в рускім язиці.

Товариство взаїмного кредиту »Днєстеръ«, стоваришенє з обмеженою порукою, удїляє **пожички** *за оплатою 5½% і 1% додатку на кошта адмінїстрацийні* за інтабуляцию або порукою двох відповідних ручителїв, до сплати в ратах на 3 до 10 лїт і приймає вкладки до опроцентованя від **членів і третих осіб** по **4%**. Удїл членьский виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і пожичку дістати може тілько член обезпечений в »Днєстрѣ«. Інформациї удїляє Дирекция листовно.

Зголошеня о удїленє аґенций в окрестностях **де нема** близько аґентів »Днєстра«, **приймає ся.**

Пожички для членів Тов. взаїм. обезп. і взаїм. кред. »Днєстеръ на 5½% і 1% додатку на кошта адм.

Інформациї і посередництво до заключеня **обезпечень житевих** в найкористнїйших комбінациях.

Львів, ринок ч. 10. (дім »Просьвіти«).

ЛЕВ ЛОПАТИНЬСКИЙ.

ДО БРАЗИЛІЇ
Драма з галицкого еміґрацийного руху в 4. актах.
Цїна книжки брошурованої 35 кр.

СВЕКРУХА
комедия в 3. актах з сїльского житя.
Цїна книжки брошурованої 30 кр.

БЕАТА і ГАЛЬШКА
історична траґедия в 5. актах — з другої половини XVI. віку.
Цїна книжки брошурованої 40 кр.

Конкурс на мужа
шутка в 5. актах з міского побуту.
Цїна книжки брошурованої 35 кр.

ЯБЛОЧНИКАР
комедия в І. актї опрацьована після нїмецкого.
Цїна книжки брошурованої 15 кр.

Сольо-терно
оповіданє з льотерийних пригод.
Цїна книжки 15 кр.

На почтову пересилку 5 кр.

У Львові набути можна в Ставропигійскій книгарнї.

Галицкий Банк кредитовий

почавши від 1 лютого 1890 видає

4% АСИҐНАТИ КАСОВІ

з 30-дневним виповідженєм,

3½% АСИҐНАТИ КАСОВІ

з 8-дневним виповідженєм,

а всї иньші находячі ся в обігу 4½% **Асиґнати касові** з 90-дневним виповідженєм будуть опроцентовані **почавши від дня І мая 1890 по 4%** з 30-днев. речинцем виповідженя.

Львів, дня 31 сїчня 1890.

Дирекция.

НАРОДНА ТОРГОВЛЯ

приймає замовленя і посередничить в закупнї:

Сьвітло церковне

впрост з фабрики Іа по 70 зр., Іа по 64 зр. за 100 кіл. loco фабрика.

Вино

в бочках о 135 лїтрах, а то Самородне почавши від 70 зр. за бочку loco місце продукциї.

Зі складів висилає: КАВУ по 5 кіл. посилках почт. в цїнї по: зр. 9·20, 10·20, 10·70, 11·20, а специяльність по 12·20 франко **ВИНО** в 5 кіл. барилках по зр. 3·—, 3·70, 4·10, 4·90 франко. — Иньші товари по умірених цїнах. 78—?

Видає і відповідає за редакцию: **Лев Лопатиньский**.

З друкарнї В. А. Шийковского.